

ΣΥΡΙΖΑ
ΣΥΝΑΣΠΙΣΜΟΣ ΡΙΖΟΣΠΑΣΤΙΚΗΣ ΑΡΙΣΤΕΡΑΣ

Προς το Γροεδρείο της Βουλής των Ελλήνων

ΑΝΑΦΟΡΑ

Για την κ. Υπουργό Πολιτισμού και Αθλητισμού

Θέμα: «Αίτημα επιστημόνων του Υποέργου «Συντονισμός εργασιών ψηφιοποίησης και τεκμηρίωσης ακατάγραφων κινητών μνημείων»

Η Βουλευτής Α΄ Τριτοβάθμιας και Νήσων, κα Γεωργία Γεννιά, καταθέτει ως αναφορά την επιστολή 61 επιστημόνων του Υποέργου «Συντονισμός εργασιών ψηφιοποίησης και τεκμηρίωσης ακατάγραφων κινητών μνημείων» με θέμα την παράταση των συμβάσεών τους και επέκταση του φυσικού αντικειμένου του έργου, όπου παρατίθεται η σχετική αιτιολογία.

Επισυνάπτεται η Επιστολή.

Παρακαλούμε για την απάντηση και τις ενέργειές σας και να μας ενημερώσετε σχετικά.

Αθήνα, 13 Δεκεμβρίου 2017

Η καταθέτουσα Βουλευτής

Γεωργία Γεννιά

ΥΠΟΜΝΗΜΑ

Με το παρόν υπόμνημα 61 εξειδικευμένοι επιστήμονες του Υποέργου 1 «**ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΨΗΦΙΟΠΟΙΗΣΗΣ ΚΑΙ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗΣ ΑΙ ΑΤΑΓΡΑΦΩΝ ΚΙΝΗΤΩΝ ΜΝΗΜΕΙΩΝ**» του Έργου «**ΕΜΠΛΟΥΤΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΨΗΦΙΑΚΩΝ ΣΥΛΛΟΓΩΝ ΤΩΝ ΚΙΝΗΤΩΝ ΜΝΗΜΕΙΩΝ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΝΕΟΥ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΑΡΧΕΙΟΥ ΜΝΗΜΕΙΩΝ**» ζητούμε την απρόσκοπτη συνέχιση της εργασίας μας και διεκδικούμε την επέκταση του φυσικού αντικειμένου του Έργου, ώστε να μη διακοπεί ένα μεγάλοπνοο εγχείρημα.

Το Έργο της Ψηφιοποίησης των Κινητών Μνημείων αφορά στην καταγραφή, τεκμηρίωση, φωτογράφιση και ανάδειξη του υλικού πολιτισμού της χώρας σε ένα εύχρηστο και δυναμικό πληροφοριακό σύστημα δεδομένων, προσβάσιμο τόσο από το εξειδικευμένο όσο και το ευρύ κοινό, με απώτερο στόχο τη διάχυση της γνώσης και την προβολή της ελληνικής πολιτιστικής κληρονομιάς.

Το Έργο αποτελεί το επιστέγασμα προσπαθειών και δράσεων της Διεύθυνσης Διαχείρισης Εθνικού Αρχείου Μνημείων ήδη από τις αρχές της δεκαετίας του '90 με σκοπό τη συγκρότηση του Εθνικού Αρχείου Μνημείων, δηλαδή του ψηφιακού υποθετηρίου όλου του μνημειακού πλούτου της Ελλάδας. Στο πλαίσιο του Γ' Κ.Π.Σ. δημιουργήθηκε από τη Δ.Ε.Α.Μ. ο «ΠΟΛΕΜΩΝ», το πρώτο ολοκληρωμένο εργαλείο ψηφιακής τεκμηρίωσης και διαχείρισης μνημείων. Εντούτοις, η χρήση του «ΠΟΛΕΜΩΝΑ» κατέδειξε την ανάγκη συγκρότησης μίας πιο σύγχρονης, κεντρομόλου και συνεκτικής βάσης δεδομένων, η οποία θα διασφάλιζε την ομοιογένεια στην τεκμηρίωση του πολιτιστικού αποθέματος της χώρας.

Το μακροπρόθεσμο αυτό όραμα πραγματοποιείται με Αρχαιολογική Αυτεπιστασία από 61 εργαζομένους, οι οποίοι προσληφθήκαμε σταδιακά από το Δεκέμβριο του 2012 και σε πανελλήνια κλίμακα, πάντα με τα αδιάβλητα κριτήρια του Α.Σ.Ε.Π., ως συμβασιούχοι Ι.Δ.Ο.Χ. Η κεντρική διαχείριση του Έργου διενεργείται από την **Ομάδα Κεντρικού Συντονισμού**, αποτελούμενη από **9 εξειδικευμένους επιστήμονες**, κατόχους μεταπτυχιακών και διδακτορικών τίτλων στην Αρχαιολογία, διδακτορικού τίτλου στην Πληροφορική και μεταπτυχιακών τίτλων στην Πολιτισμική Πληροφορική και τη Μουσειολογία. Καίριας σημασίας ήταν η συμβολή μας στη δημιουργία της νέας ψηφιακής βάσης δεδομένων («**Ενδιάμεση Έκδοση Εθνικού Αρχείου Μνημείων**»), στην οποία γίνεται η τεκμηρίωση των μνημείων κατά τρόπο εύληπτο και φιλικό στο μέσο χρήστη. Επιπρόσθετα, το τιτάνιο έργο της πρωτογενούς καταγραφής και τεκμηρίωσης των ακατάγραφων κινητών μνημείων της χώρας υλοποιείται στις Εφορείες Αρχαιοτήτων και τα Δημόσια Μουσεία από **52 εξειδικευμένους αρχαιολόγους και μουσειολόγους**, κατόχους μεταπτυχιακών, διδακτορικών και μεταδιδακτορικών τίτλων, που καλύπτουν όλες τις ιστορικές φάσεις του Ελληνικού Υλικού Πολιτισμού. Καίτοι 61 συνεργάτες διαθέτουμε **πολυετή εμπειρία** στην καταγραφή και

ψηφιοποίηση μνημειακού υλικού, κατ'αδεικνύοντας το υψηλό επίπεδο του επιστημονικού δυναμικού της χώρας.

Στο πλαίσιο αυτό οι 61 εξειδικευμένοι επιστήμονες ανταποκρινόμαστε κατά γενική ομολογία με ευσυνειδησία και αποτελεσματικότητα στα εργασιακά καθήκοντά μας, τα οποία περιλαμβάνουν:

- Καταγραφή στο νέο πληροφοριακό σύστημα χιλιάδων κινητών μνημείων, υποδειγματικά τεκμηριωμένων.
- Έλεγχος των 317.883 καταγεγραμμένων κινητών μνημείων, που εισήχθησαν στο πληροφοριακό σύστημα από Ιδιωτικές Εταιρίες – Αναδόχους για την υλοποίηση του Υποέργου 2. Η συμβολή μας στην επιτυχία του Υποέργου 2 είναι αναμφισβήτητη, καθώς παρείχαμε κάθε δυνατή αρωγή στους αρχαιολόγους και τους επαγγελματίες φωτογράφους των Αναδόχων.
- Συγκρότηση και διαρκή εμπλουτισμό των «Θησαυρών Ορολογίας» του πληροφοριακού συστήματος από την Ομάδα Κεντρικού Συντονισμού, καθώς και επίβλεψη και επεξεργασία των ψηφιακών καταγραφών τόσο της Αυτεπιστασίας όσο και του Αναδόχου.
- Συμβουλευτική υποστήριξη από την Ομάδα Κεντρικού Συντονισμού στα μέλη των Επιτροπών Παραλαβής Παράδοσης του Υποέργου 2 (Ε.Π.Π.Ε.) για τον έλεγχο και την αξιολόγηση των εργασιών του Αναδόχου.
- Εποπτεία και συντονισμό της Ομάδας Κεντρικού Σχεδιασμού σε πολλά διοικητικά-γραφειοκρατικά θέματα, που αφορούν στην αποτελεσματική διαχείριση του Έργου.

Σε αυτό το χρονικό διάστημα που υπηρετούμε στο Έργο της Ψηφιοποίησης των Κινητών Μνημείων έχουν ήδη αναδειχθεί τα οφέλη ενός τόσο μεγαλόπνοου έργου και μπορούν να διαπιστωθούν τα εξής:

- Έως σήμερα έχουν πρωτογενώς καταγραφεί, ψηφιοποιηθεί και φωτογραφηθεί **212.000 ακατάγραφα κινητά μνημεία**, που προέρχονται από όλο το ειδολογικό και χωροχρονικό φάσμα του Ελληνικού Έθνικού Πολιτισμού. Περικείται για τεράστιο επίτευγμα, τόσο ποσοτικά όσο και ποιοτικά, σε σχέση με το προϋπάρχον αποθετήριο των 140.000 κινητών μνημείων του «ΠΟΛΕΜΩΝΑ», το οποίο θα ενσωματωθεί πλήρως στο πληροφοριακό σύστημα του Εθνικού Αρχείου Μνημείων. Ωστόσο, είναι αναντίρρητη πραγματικότητα ότι οι ανάγκες καταγραφής και ψηφιοποίησης των κινητών μνημείων είναι πολύ μεγαλύτερες και πληθώρα ευρημάτων παραμένουν ακατάγραφα σε αρχαιολογικές αποθήκες Εφορειών ή Μουσείων, σε υπαίθριους χώρους ή ναούς και μάλιστα εκτεθειμένα σε κινδύνους (π.χ. αρχαιοκαπηλία, φθορά, φυσικές και περιβαλλοντικές καταστροφές, απώλεια πληροφοριών εύρεσης ή προέλευσης), αλλά και στην επιστημονική αφάνεια.

- Έως σήμερα έχουν εισαχθεί στο πληροφοριακό σύστημα περίπου **317.883 καταγεγραμμένα κινητά μνημεία** για το Υποέργο 2. Η εργασιακή καθημερινότητα απέδειξε ότι η συνδρομή των 61 επιστημόνων της Αυτεπιστασίας ή αν καθοριστικής σημασίας για την υλοποίηση του έργου των Αναδόχων. Η εξοικείωση και η εμπειρία μας είναι κρίσιμη για τη διαχείριση του αρχαιολογικού υλικού και συντελεί καθοριστικά στη **διαφύλαξη του δημόσιου χαρακτήρα της Αρχαιολογικής Υπηρεσίας**, δεδομένου ότι η παρουσία των Αναδόχων επιβάλλεται αποκλειστικά και μόνο εξαιτίας του νομικού πλαισίου των έργων Ε.Σ.Π.Α.
- Το έργο που σημειώνεται τώρα συμβάλλει στην **επικαιροποίηση της επιστημονικής γνώσης και προάγει την αξία της ψηφιοποίησης ως μέσου τεκμηρίωσης και διάχυσης του μνημειακού αποθέματος της χώρας**. Σημειωτέον ότι πολλές μοναστηριακές και εκκλησιαστικές συλλογές συμμετέχουν για πρώτη φορά σε έργα του ΥΠ.ΠΟ.Α. με παρχώρηση υλικού για καταγραφή. Επίσης, σε αρκετές περιπτώσεις η πρωτογενής καταγραφή των κινητών μνημείων διευκόλυνε τη μελέτη και δημοσίευση αρχαιολογικών συνόλων και επέτρεψε την παρουσίισή τους σε Επιστημονικά Συνέδρια και Ημερίδες, βγάζοντάς τα από την αφάνεια. Παράλληλα, ορισμένα από τα ψηφιοποιημένα και τεκμηριωμένα μνημεία συμπεριελήφθησαν σε **περιοδικές εκθέσεις**, ενώ στο μέλλον μπορούν να αξιοποιηθούν και σε **εκπαιδευτικά προγράμματα**.
- Συγκροτήθηκαν οι **πλέον σύγχρονοι και ενημερωμένοι, σε ευρωπαϊκό επίπεδο, Θησαυροί Ορολογίας** και λίστες τιμών του πληροφοριακού συστήματος, που διαρκώς εμπλουτίζονται με συστηματικό τρόπο ταυτόχρονα με την πρόοδο του Έργου. Η εργασία αυτή αναφέρεται στο σύνολο των κινητών μνημείων, καλύπτει ένα χρονολογικό διάνυσμα που ξεκινάει από την απώτατη προϊστορία έως τις μέρες μας, είναι μεταφρασμένη στα αγγλικά και πλέον αποτελεί **παρακαταθήκη και Πνευματική Ιδιοκτησία του Υπουργείου Πολιτισμού**.
- Το Έργο συμβάλλει στην **οποτελεσματικότερη διαχείριση των μνημείων**, καθώς παρέχει τη δυνατότητα **διαρκούς επικαιροποίησης των καταγραφών**. Κάθε καταγεγραμμένο μνημείο αποκτά ένα **μοναδικό αριθμό ταυτοποίησης**, ώστε να διευκολύνονται πάσης φύσεως διαχειριστικές διαδικασίες (π.χ. έλεγχος θέσης, μεταφορές, δανεισμός σε εκθέσεις).
- Μέσω ειδικά **σχεδιασμένης Δικτυακής Πύλης** η εν πολλοίς άγνωστη πολιτιστική μας κληρονομιά θα αναδειχθεί τόσο στους επιστημονικούς κύκλους όσο και στο ευρύ κοινό, εντός και εκτός Ελλάδας, **προσελκύοντας ερευνητικά προγράμματα**.
- Το Έργο αποτελεί μία **μορφολογική διαχείριση του πολιτιστικού μας πλούτου** και είναι δυνατόν να συμβάλει στη διεθνή προβολή των Ελληνικών Μουσείων και στην αύξηση της επισκεψιμότητάς

τους, ανταποκρινόμενο στις σύγχρονες μεθόδους προβολής με ψηφιακά μέσα και στις ανάγκες του σύγχρονου επισκέπτη.

Ωστόσο, η ολοκλήρωση του Σράματός μας προσκρούει στη **σκληρή πραγματικότητα**: αν και οι 61 εξειδικευμένοι επιστήμονες επωμιζόμαστε με υψηλό αίσθημα ευθύνης την υλοποίηση του μεγαλύτερου ψηφιακού έργου που έγινε ποτέ στο Υπουργείο Πολιτισμού, από το Νοέμβριο του 2015 είμαστε σε διαρκή ψυχολογική πίεση και επισφαλείς εργασιακές συνθήκες, υπογράφοντας μηνιαίες ή - στην καλύτερη περίπτωση - διμηνιαίες συμβάσεις.

Βάσει όλων των ανωτέρω κρίνεται απαραίτητη η **συνέχιση της εργασίας και των 61 ειδικών επιστημόνων της Αυτεπιστασίας και μετά την ολοκλήρωση του Υποέργου 2**, διότι οι ανάγκες για **καταγραφή των κινητών μνημείων είναι πάγιες, διαρκείς και αυξανόμενες** αφ' ενός λόγω των ήδη συσσωρευμένων σε αποθήκες χιλιάδων ακατάγραφων κινητών μνημείων αφ' ετέρου λόγω εκείνων που έρχονται διαρκώς στο φως από τις συνεχιζόμενες σε όλη την επικράτεια σωστικές και συστηματικές ανασκαφές. **Αιτούμαστε:**

- Την ενεργοποίηση όλων των εμπλεκόμενων φορέων, προκειμένου να **συνεχιστεί η εργασία μας και να επεκταθεί το φυσικό αντικείμενο του Έργου.**
- Την εξασφάλιση κονδυλίων προκειμένου να διατηρηθούν όλες οι θέσεις εργασίας. Οι υπογράφοντες έχουμε επιμορφωθεί και αποκτήσει την απαραίτητη εμπειρία για την επίτευξη των προσδοκώμενων στόχων, γεγονός που αποδεικνύεται από την επιτυχή πρόοδο των έως σήμερα εργασιών και την ευόδωση των αρχικών στόχων.

Προσπιζόμαστε με ομοψυχία το δικαίωμα της απρόσκοπτης συνέχισης της εργασίας μας, θεωρώντας πως **ενδεχόμενη διακοπή της καταγραφής και ψηφιοποίησης των υπολοίπων κινητών μνημείων θα αποτελέσει πλήγμα για την προστασία της πολιτιστικής μας κληρονομιάς και θα θέσει σε αμφισβήτηση τη συνέχιση του σημαντικού αυτού εγχειρήματος**, καθώς και το ρόλο της Δ.Δ.Ε.Α.Μ. ως καθ' ύλην αρμόδια για τη συγκρότηση, τήρηση και διαχείριση του Εθνικού Αρχείου Μνημείων, όπως προβλέπεται από το άρθρο 4 του Αρχαιολογικού Νόμου 3028/2002 και τον ισχύοντα Οργανισμό του ΥΠ.ΠΟ.Α. Άλλωστε, η απογραφή του πολιτιστικού αποθέματος της χώρας δεν πρέπει να γίνεται περιστασιακά, αλλά **συστηματικά και αδιάλειπτα**, καθώς αποτελεί μέρος των υποχρεώσεων του Υπουργείου Πολιτισμού έναντι των Διεθνών Συμβάσεων, που έχει υπογράψει η Ελλάδα (Σύμβαση Χάγης 1954, Συμβάσεις U.N.E.S.C.O. και Συμβάσεις Συμβουλίου της Ευρώπης).

Οι εργαζόμενοι του έργου:

- 1) Ζαχαρίας Αλετράς – ΕΦΑ Ηρακλείου
- 2) Κωνσταντίνα Αμοιρίδου – ΕΦΑ Καβάλας - Θάσου
- 3) Αικατερίνη Αναγνωστοπούλου – ΕΦΑ Κοζάνης
- 4) Δήμητρα Αντωνίου – ΕΦΑ Φθιώτιδας και Ευρυτανίας
- 5) Αγγελική Ασημακοπούλου – ΕΦΑ Λάρισας
- 6) Μαρία Ασλανίδου – ΕΦΑ Λέσβου
- 7) Αντιγόνη Βαγενά – ΕΦΑ Ιωαννίνων
- 8) Σοφία Βασιλειάδου – Ομάδα Κεντρικού Συντονισμού ΔΔΕΑΜΤΠΠΑ
- 9) Χρυσούλα Βασιλοπούλου – Ομάδα Κεντρικού Συντονισμού ΔΔΕΑΜΤΠΠΑ
- 10) Νικόλαος Βασιλικούδης – ΕΦΑ Σερρών
- 11) Ρίτα Βλαΐδη – ΕΦΑ Μαγνησίας
- 12) Γαρυφαλλιά Βουζαρά – ΕΦΑ Εύβοιας
- 13) Πορτοκαλένια Βρατσάλη – ΕΦΑ Δωδεκανήσου
- 14) Πετρούλα Δάρα – ΕΦΑ Κορινθίας
- 15) Σωτηρία Δημοπούλου – ΕΦΑ Δωκίδας
- 16) Γιώργος Εκατοδράμης – ΕΦΑ Καβάλας - Θάσου
- 17) Αλίκη Θεοχάρη – ΕΦΑ Αθηνών
- 18) Αικατερίνη Κανελλοπούλου – ΕΦΑ Αιτωλοακαρνανίας και Λευκάδας
- 19) Μαρία Καραγιαννιώτη – ΕΦΑ Ζακύνθου
- 20) Όλγα Κατσαβέλη – ΕΦΑ Πόλης Θεσσαλονίκης
- 21) Θεόδωρος Κουρεμπάνας – Νημισματικό Μουσείο
- 22) Αναστασία Κουτσουδάκη – Εφορεία Εναλίων Αρχαιοτήτων
- 23) Αθηνά Κραβαρίτη – ΕΦΑ Φθιώτιδας και Ευρυτανίας
- 24) Πέτρος Κοσμάς – ΕΦΑ Κυκλάδων
- 25) Δήμητρα (Μιμικά) Κρίγκα – Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο
- 26) Παρασκευή Λεβεντέλη – ΕΦΑ Γρεβενών
- 27) Στέφανος Λιγκοβανλής – Ομάδα Κεντρικού Συντονισμού ΔΔΕΑΜΤΠΠΑ
- 28) Κωνσταντίνα Λύρα – ΕΦΑ Ιωαννίνων
- 29) Κυριακή Μαυροματάκη – ΕΦΑ Δωδεκανήσου
- 30) Αφροδίτη Μειμάρη – ΕΦΑ Ηλείας
- 31) Ελένη Μητσοπούλου – ΕΦΑ Περιφέρειας Θεσσαλονίκης

- 32) Ελένη Μίχου – ΕΦΑ Ιωαννίνων
- 33) Αικατερίνη Μονιάκη – ΕΦΑ Λασιθίου
- 34) Γεώργιος Μοστράτος – Ομάδα Κεντρικού Συντονισμού ΔΔΕΑΜΤΠΠΑ
- 35) Μαρία Μουτσίου – Ομάδα Κεντρικού Συντονισμού ΔΔΕΑΜΤΠΠΑ
- 36) Χρυσούλα Μπελέκου – Μουσείο Βυζαντινού Πολιτισμού
- 37) Βασιλική Μπούρα – ΕΦΑ Χίου
- 38) Βενετία Νιάρχου – ΕΦΑ Πειραιά
- 39) Λητώ Νικολαΐδη – ΕΦΑ Καρδίτσας
- 40) Μαργαρίτα Νικολακάκη-Κέντρου – ΕΦΑ Αργολίδας
- 41) Μαρία Ντόουσον – ΕΦΑ Βοιωτίας
- 42) Μαρία Πανάγου – ΕΦΑ Λάρισας
- 43) Λαμπρινή Παπαγγελοπούλου – ΕΦΑ Αχαΐας
- 44) Μιχάλης Παπάζογλου – Ομάδα Κεντρικού Συντονισμού ΔΔΕΑΜΤΠΠΑ
- 45) Ελευθερία Παπαθεοδώρου - ΕΦΑ Ανατολικής Αττικής
- 46) Λαμπρινή Παπαστράτου – ΕΦΑ Πρέβεζας
- 47) Ευθυμία Πατσατζή – Ομάδα Κεντρικού Συντονισμού ΔΔΕΑΜΤΠΠΑ
- 48) Δώρα Περράκη – ΕΦΑ Χανίων
- 49) Ιωάννης Πορφυρόπουλος – ΕΦΑ Μεσσηνίας
- 50) Αθηνά Πούλου – ΕΦΑ Αχαΐας
- 51) Χρυσούλα Σαββίδου – Μουσείο Ελληνικής Λαϊκής Τέχνης και Βυζαντινό & Χριστιανικό Μουσείο
- 52) Νεκτάριος Σκάγκος – ΕΦΑ Λακωνίας
- 53) Χρήστος Σπανοδήμος – ΕΦΑ Θεσπρωτίας
- 54) Ιωάννα Σπηλιωτακοπούλου - Εφορεία Παλαιοανθρωπολογίας και Σπηλαιολογίας
- 55) Ευφροσύνη Τζανετάτου – ΕΦΑ Κεφαλονιάς
- 56) Ανναρέτα Τουλουμτζίδου – Αρχαιολογικό Μουσείο Θεσσαλονίκης
- 57) Αικατερίνη Τσάκα – Ομάδα Κεντρικού Συντονισμού ΔΔΕΑΜΤΠΠΑ
- 58) Χριστίνα Τσάμη – ΕΦΑ Καστοριάς
- 59) Γεώργιος Τσιαγγούρης – ΕΦΑ Λακωνίας
- 60) Ελένη Τσιμπίδα – ΕΦΑ Τρικάλων
- 61) Δέσποινα Χαμχαλέ – ΕΦΑ Λιθίου